

DECIZIE Nr. 36/2018 din 4 iunie 2018
EMITENT: ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE - COMPLETUL PENTRU
DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 606 din 16 iulie 2018

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIE Nr. 36
din 4 iunie 2018

Dosar nr. 435/1/2018

Gabriela Elena Bogasiu - vicepreședintele Înaltei Curți de Casație
și Justiție - președintele completului

Lavinia Curelea - președintele delegat al Secției I civile

Rodica Dorin - pentru președintele Secției a II-a civile

Ionel Barbă - președintele Secției de contencios
administrativ și fiscal

Carmen Georgeta Negrilă - judecător la Secția I civilă

Paula C. Pantea - judecător la Secția I civilă

Mirela Vișan - judecător la Secția I civilă

Andreia Liana Constanda - judecător la Secția I civilă

Mihaela Tăbârcă - judecător la Secția I civilă

Ianina Blandiana Grădinaru - judecător la Secția a II-a civilă

Mirela Polițeanu - judecător la Secția a II-a civilă

Marian Budă - judecător la Secția a II-a civilă

Paulina Lucia Brehar - judecător la Secția a II-a civilă

Minodora Condoiu - judecător la Secția a II-a civilă

Mădălina Elena Grecu - judecător la Secția de contencios
administrativ și fiscal

Daniel Gheorghe Severin - judecător la Secția de contencios
administrativ și fiscal

Adriana Florina Secrețeanu - judecător la Secția de contencios
administrativ și fiscal

Florentina Dinu - judecător la Secția de contencios
administrativ și fiscal

Eugenia Marin - judecător la Secția de contencios
administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept investit cu soluționarea Dosarului nr.

435/1/2018 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (Regulamentul).

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 5.630/3/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind depuse de către părți puncte de vedere formulate în scris privind chestiunea de drept supusă judecătii. La dosar au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești relevante ce au fost identificate, precum și opiniile teoretice exprimate de judecători. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii.

Doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată că nu există chestiuni prealabile, iar completul rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, din oficiu, prin Încheierea din data de 26 ianuarie 2018, în Dosarul nr. 5.630/3/2017, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept vizând interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014), în sensul de a stabili dacă soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările (indexările) recunoscute prin hotărâri judecătorești unora dintre magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă pentru acestea ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.

II. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept menționată

2. Prin Sentința civilă nr. 4.660 din 21 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.630/3/2017, Tribunalul București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a admis în parte acțiunea formulată de reclamant, în contradictoriu cu pârâții Ministerul Justiției, Curtea de Apel București și Tribunalul București, pe care i-a obligat la plata diferențelor dintre drepturile salariale calculate în funcție de perioada efectiv lucrată de fiecare reclamant(ă) cu luarea în considerare a unei valori de referință sectorială de 405 lei și drepturile salariale efectiv plătite, pentru perioada 9 aprilie 2015 - 30 noiembrie 2015, precum și la plata diferențelor dintre drepturile salariale calculate cu luarea în considerare

a unei valori de referință sectorială de 445,5 lei și drepturile salariale efectiv plătite, pentru perioada 31 decembrie 2015 - 31 decembrie 2016, diferențe ce vor fi actualizate cu indicii de inflație de la data scadenței fiecărui venit lunar până la data de 19 februarie 2017 și cu dobânda legală de la data de 20 februarie 2017 și până la data plății efective.

3. Pentru a pronunța această soluție, în privința problemei care interesează prezenta sesizare, tribunalul a reținut, în esență, următoarele:

4. Reclamanții sunt grefieri în cadrul Judecătoriei Sectorului 1 București.

5. Salarizarea personalului bugetar este reglementată prin Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 284/2010).

6. Prin reglementări succesive legiitorul a intervenit pentru înlăturarea diferențelor salariale rezultate în urma aplicării acestei legi, astfel cum a fost ea modificată prin legi anuale de salarizare.

7. În acest sens, prin art. 1 alin. (5¹), alineat introdus prin Legea nr. 71/2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 6 aprilie 2015 și a intrat în vigoare la data de 9 aprilie 2015, s-a prevăzut că: "Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), personalul din aparatul de lucru al Parlamentului și din celelalte instituții și autorități publice, salariat la același nivel, precum și personalul din cadrul Consiliului Concurenței și al Curții de Conturi, inclusiv personalul prevăzut la art. 5 din aceste instituții, care beneficiază de un quantum al salariilor de bază și al sporurilor mai mici decât cele stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație, va fi salariat la nivelul maxim dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții."

8. Prin nivel de salarizare în plată pentru funcțiile similare se înțelege, conform art. 5 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, același quantum al salariului de bază cu cel al salariaților având aceeași funcție, în care au fost incluse, după data de 31 decembrie 2009, sumele aferente salariului de încadrare, precum și sumele aferente sporurilor de care au beneficiat înainte de această dată, dacă salariatul angajat, numit sau promovât îndeplinește aceleași condiții de studii, de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării.

9. În cazul personalului auxiliar, există situații în care salariile au fost stabilite cu includerea unui procent de aproximativ 18% [5%, 2% și, respectiv, 11% conform Ordonanței Guvernului nr. 10/2007 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2007 personalului bugetar salariat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salariat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2007, cu modificările ulterioare (Ordonanța Guvernului nr. 10/2007)] și care a determinat, pentru aceștia, o valoare de referință sectorială de 405 lei.

10. Așa fiind, nivelul maxim al salariului de bază trebuie să vizeze salariul de bază al unui grefier care are în plată indexările de aproximativ 18%.

11. Această concluzie se impune cu atât mai mult cu cât, din considerentele hotărârilor judecătorești prin care au fost obligați ordonatorii de credite să plătească indexările de 2%, 5% și 11%, stabilirea salarizării s-a făcut în baza unui act normativ cu aplicabilitate generală (respectiv, Ordonanța Guvernului nr. 10/2007), iar nu în baza unor considerente concrete, aplicabile doar cazurilor respective.

12. De aceea, activitatea de egalizare a veniturilor la nivelul fiecărui ordonator principal de credite ar fi trebuit să presupună stabilirea celui mai ridicat salariu de bază pentru fiecare grad profesional (judecătorie, tribunal, curte de apel, Înalta Curte de Casație și Justiție), fiecare categorie de vechime în muncă și vechime în funcție, prin raportare inclusiv la indemnizațiile în plată la nivelul aceluiași ordonator de credite.

13. Pârâții nu au pus în aplicare dispozițiile art. 5 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, și ale art. 3¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015), în forma indicată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 250/2016 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016).

14. În același sens, prin Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1029 din 21 decembrie 2016, a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare sunt neconstituționale.

15. În raport cu considerentele reținute în cuprinsul acestei decizii pronunțate de Curtea Constituțională, salariul de bază pentru reclamantii trebuie stabilit, începând cu data de 9 aprilie 2015, la nivelul maxim aflat în plată, în cadrul familiei ocupaționale de funcții bugetare "Justiție", respectiv de 405 lei, care se majorează cu 10%, potrivit Legii nr. 293/2015 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2015 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, cu modificările ulterioare (Legea nr. 293/2015), începând cu 1 decembrie 2015, la 445,5 lei.

16. Or, potrivit Deciziei nr. 108 din 3 februarie 2017 a Curții de Apel București, doar începând cu data de 1 octombrie 2016 s-a recunoscut personalului auxiliar de specialitate și conex de la Curtea de Apel București și instanțele din raza teritorială a acesteia o indemnizație de încadrare brută lunară stabilită prin raportare la o valoare de referință sectorială de 405 lei majorată cu 10% potrivit Legii nr. 293/2015.

17. Potrivit aceleiași decizii, abia începând cu 1 ianuarie 2017 a fost dată în plată indemnizația de încadrare brută lunară stabilită prin raportare la o valoare de referință sectorială de 405 lei majorată cu 10% potrivit Legii nr. 293/2015.

18. Ca atare, drepturile salariale ale reclamantilor trebuie calculate cu luarea în considerare a unei valori de referință sectorială de 405 lei începând cu 9 aprilie 2015 și de 445,5 lei începând cu 1 decembrie 2015 (până la 31 decembrie 2016).

19. Împotriva acestei soluții au formulat apel pârâții Tribunalul București și Ministerul Justiției.

20. În problema care interesează prezenta sesizare, Tribunalul București a argumentat că, prin Decizia nr. 108 din 3 februarie 2017, modificată prin Decizia nr. 212 din 22 martie 2017, Curtea de Apel București a procedat la punerea în aplicare a prevederilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, fiind luate în considerare Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 23 din 26 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 9 noiembrie 2016, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016.

21. Actul administrativ în cauză a fost emis ca efect al Deciziei Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016, decizie care reține că nivelul maxim al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești definitive sau irevocabile, raportat la aceeași funcție, grad, gradație, vechime în muncă și specialitate, în aceleași condiții de studii, din cadrul întregii categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.

22. Or, anterior acestei soluții, prevederile Ordonanței Guvernului nr. 10/2007 nu se

aplicau personalului auxiliar din instanțele judecătorești în privința cărora există un alt cadru legislativ care reglementează salarizarea acestei categorii de personal, respectiv Ordonanța Guvernului nr. 8/2007 privind salarizarea personalului auxiliar din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, precum și din cadrul altor unități din sistemul justiției, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2007, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța Guvernului nr. 8/2007).

23. În același sens, pârâțul Ministerul Justiției s-a prevalat de dispozițiile art. 3¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, așa cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016), începând cu luna august 2016, potrivit cărora personalul plătit din fonduri publice care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare, aferent unui program normal al timpului de muncă, mai mic decât cel stabilit în plată la nivel maxim pentru fiecare funcție, grad, treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, după caz, va fi salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

24. În cazul intimațiilor-reclamanți, salariul raportat la o valoare de referință sectorială de 405 lei majorată cu 10%, potrivit Legii nr. 293/2015, s-a aplicat începând cu 1 octombrie 2016, ca urmare a publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 21 decembrie 2016, întrucât în cazul acestora, până la acel moment nu exista în plată niciun salariu raportat la această valoare.

25. Această decizie a fost pronunțată în soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 3¹ alin. (1¹) - (1⁴) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, astfel cum a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016. Or, așa cum rezultă din dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituția României, deciziile Curții Constituționale au putere numai pentru viitor.

26. Pe cale de consecință, instanța nu poate invoca Decizia nr. 794 din 15 decembrie 2016 a Curții Constituționale pentru a-și motiva soluția de acordare a unor drepturi de la o anumită dată, în temeiul unui act normativ care nu a fost analizat de Curte prin decizia mai sus menționată.

III. Aspectele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

27. Prin încheierea de sesizare din data de 26 ianuarie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 5.630/3/2017, Curtea de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a apreciat că sunt îndeplinite cerințele de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de următoarele aspecte:

- cauza se află pe rolul unui complet al Curții de Apel București, care judecă în ultimă instanță;

- de dezlegarea chestiunii de drept privitoare la interpretarea și întinderea aplicabilității textului de lege în discuție depinde soluționarea pe fond a procesului, al cărui obiect constă în plata, în temeiul său, a unei valori de referință sectorială de 405 lei începând cu 9 aprilie 2015, rezultată din includerea în salariul de bază a majorărilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, acordate prin hotărâri judecătorești unor membri ai familiei ocupaționale de funcții bugetare "Justiție" (magistrați sau personal auxiliar), în condițiile în care pârâtele s-au apărat spunând că la data de referință nu a existat în plată niciun salariu raportat la această valoare;

- problema de drept este recent ivită pe rolul instanțelor, nefăcând obiectul dezlegării printr-o altă hotărâre obligatorie a Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici al unui recurs în

interesul legii în curs de soluționare;

- sesizarea instanței supreme se impune pentru a preveni soluțiile divergente ale instanțelor cu privire la această problemă de drept, dată fiind masiva lor învestire cu acțiuni formulate de membrii Familiei ocupaționale de funcții bugetare "Justiție".

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

28. Declarându-se de acord cu admisibilitatea formulării întrebării, reclamantii-intimați au susținut că textul supus interpretării este aplicabil în sensul în care nivelul maxim al/a salariului de bază/indemnizației de încadrare la nivelul familiei ocupaționale de funcții bugetare "Justiție" se stabilește prin raportare și la drepturile recunoscute prin hotărâri judecătorești, astfel că la data de 9 aprilie 2015 se raportează la valoarea sectorială de 405 lei, rezultată din includerea majorărilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, devenită 445,5 lei de la data de 1 decembrie 2015, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 293/2015.

29. Cât le privește pe pârâtele-apelante, în cuprinsul căilor de atac formulate, acestea au exprimat opinia că, anterior soluției pronunțate prin Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016, referitoare la dispozițiile art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 și aplicabilă numai pentru viitor, nu a existat temei pentru acordarea unei valori de referință sectorială de 405 lei începând cu data de 9 aprilie 2015, majorată la 445,5 lei prin efectul Legii nr. 293/2015. De asemenea, au arătat că punerea în aplicare în acest fel a prevederilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, act normativ care nu a fost analizat de Curte prin decizia mai sus menționată, ar conduce la o situație discriminatorie, mai favorabilă pentru reclamantii față de tot restul familiei ocupaționale de funcții bugetare "Justiție", având în vedere că, până la data de 1 octombrie 2016, antamată prin decizia de neconstituționalitate, nu a existat în plată niciun salariu raportat la valorile pretinse.

30. Părțile nu au formulat puncte de vedere asupra chestiunii de drept supuse judecății, după comunicarea raportului, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă.

V. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

31. Completul de judecată al Curții de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și-a exprimat opinia că art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, introdus prin legea sa de aprobare, Legea nr. 71/2015, se interpretează în sensul că egalizarea salarială la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție, grad/treaptă și gradație nu are în vedere și majorările (indexările) recunoscute prin hotărâri judecătorești unora dintre magistrați sau membri ai personalului auxiliar, dacă la data de 9 aprilie 2015, data intrării în vigoare a legii, nu erau în plată salarii calculate cu includerea lor, nefiind emise ordine de salarizare corespunzătoare.

32. Referindu-se la salarizarea "la nivel maxim", textul de lege nu are în vedere o situație ipotetică, ce ar acoperi orice element salarial susceptibil de fundamentare legală, ci una concretă, care se raportează la cuantumul salariilor de bază și sporurilor stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice, presupunând, așadar, condiția ca respectiva componentă să fi fost efectiv inclusă în salariul funcției de comparație, ca fiind de același fel, întrucât îndeplinește aceleași condiții de grad/treaptă, gradație. E drept că, în lumina Deciziei Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016, exigența egalizării la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare privește familia ocupațională, indiferent de instituție sau autoritate publică, însă, cu această sferă de comparație, textul rămâne aplicabil numai în sensul în care destinatarul lui poate pretinde doar nivelul de salarizare maxim în plată pentru funcția similară. Acesta dă și premisa dispoziției legale prin care legiuitorul a urmărit eliminarea discrepanțelor în salarizarea persoanelor care se află în aceeași condiție profesională, din punctul de vedere al cuantumului sumelor încasate cu acest titlu, dar care, în absența oricărei intenții rezonabil

identificabile în voința exprimată, nu poate fi extinsă până la supoziția recunoașterii unor drepturi care, deși ipotetic cuvenite, în fapt nu făceau parte din salariul de referință (al funcției similare în plată, salarizate la nivel maxim în cadrul respectivei familii ocupaționale), nefiind emise ordine de încadrare cu includerea acestor majorări (indexări) în salariu.

33. Pentru problematica juridică ce a ocazionat prezenta sesizare, considerațiile de principiu anterioare se traduc prin aceea că numai existența unor hotărâri judecătorești de acordare a unor majorări salariale unora dintre membri nu este suficientă pentru a atrage aplicabilitatea art. 1 alin. (5^a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, în modalitatea stabilirii pentru întreg personalul din justiție a unei valori de referință sectorială majorate în consecință, ci textul este incident și beneficiul poate fi reclamat numai în situația existenței în plată la data de 9 aprilie 2015 a unor salarii calculate cu includerea acestor majorări, reflectate în valoarea de referință sectorială, care astfel este acordată în valoare superioară unora dintre membrii familiei ocupaționale față de alții aflați în aceeași situație profesională din punctul de vedere al criteriilor legii, după care orice discriminare este exclusă: funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție și specialitate.

34. Desigur că existența unor astfel de cazuri reprezintă o situație de fapt, susceptibilă a fi cercetată, probată și sancționată în proces, însă ea nu poate rămâne în afara discuției privitoare la interpretarea normei câtă vreme o condiționează din perspectiva îndeplinirii ipotezei și întinderii aplicabilității dispoziției ei. Este și aceasta o ilustrare a faptului că problema de drept dedusă dezlegării prin hotărâre prealabilă nu poate avea decât acea configurație pe care practica respectivelor relații sociale, supuse legii și consfințirii judiciare, o generează. Decizia de neconstituționalitate însăși are ca bază a sancționării inegalității de tratament faptul că există magistrați și personal asimilat care beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18% stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, iar ordonatorul de credite a emis ordine de salarizare corespunzătoare, respectiv persoane aflate în situații profesionale identice, dar care nu au obținut hotărâri judecătorești prin care să li se fi recunoscut majorări salariale, și care, astfel, au indemnizații de încadrare diferite (mai mici) față de cei cărora li s-au recunoscut astfel de drepturi salariale, prin hotărâri judecătorești, generând diferențe în stabilirea salariului de bază/indemnizației de încadrare.

35. O asemenea constatare a instanței de contencios constituțional nu este însă investită cu putere obligatorie, ceea ce ar face inutilă prezenta sesizare prin lipsirea de ipoteză alternativă, întrucât ar impune ca judecătorul ordinar să nu mai cerceteze existența în fapt a unor indemnizații de încadrare diferite la data de 9 aprilie 2015, în funcție de cum au fost sau nu obținute hotărâri judecătorești de recunoaștere a unor majorări salariale și să asume de plano o astfel de ipoteză, în virtutea considerentului de la paragraful 17 din Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016. Forța obligatorie a deciziilor Curții Constituționale prevăzută de art. 147 alin. (4) din Constituție se atașează dispozitivului și considerentelor pe care se întemeiază raționamentul din punct de vedere juridic, nu și premiselor cu privire la fapte generale care nu se bucură de notorietate, fiind, dimpotrivă, contestate de ordonatorii de credite, astfel că rămân obiect de dovadă în fiecare cauză ce se bazează pe ele pentru a pretinde recunoașterea acelorași drepturi de care beneficiază persoane aflate în situații identice, întemeiat pe principiul egalității și nediscriminării. Mai mult, în acțiunile personalului din justiție aflate pe rolul instanțelor au calitatea de reclamantși nu numai magistrații și personalul asimilat, ci și personalul auxiliar sau conex, în multe dintre ele valoarea majorată a indemnizației fiind pretinsă nu numai față de includerea procentului de 18% rezultat din Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, ci și a celui de 7% prevăzut de Ordonanța Guvernului nr. 3/2006 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2006 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 323/2006 (Ordonanța Guvernului nr. 3/2006), respectiv a majorării acordate prin Ordonanța Guvernului nr. 9/2005 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2005 personalului bugetar salarizat potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.

24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază pentru personalul contractual din sectorul bugetar și personalului salarizat potrivit anexelor nr. II și III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de bază în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 112/2005, cu modificările ulterioare (Ordonanța Guvernului nr. 9/2005), aspecte supuse aceluiași condiții de probă a existenței, la data de 9 aprilie 2015, a unor salarii în plată stabilite cu includerea lor, pentru a sancționa în felul pretins intenția legiuitorului care a edictat art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014.

36. Astfel, decizia Curții Constituționale, deși nu are ca obiect articolul la care se referă prezenta sesizare, poate fi folosită și în această cauză, dar doar în sensul în care majorările acordate prin hotărâri judecătorești nu pot fi excluse de la luarea în considerare la stabilirea nivelului la care trebuie realizată egalizarea salariului, nu însă și pentru a prelua ideea existenței la data intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015 a diferențelor salariale cu această sursă.

37. În același context, decizia menționată nu este numai aplicabilă în sensul în care de la data de 9 aprilie 2015, la care s-a exprimat pentru prima dată intenția legislativă de egalizare a indemnizațiilor la nivel maxim, acestea ar urma să includă și toate drepturile acordate prin hotărâri judecătorești, indiferent că la acel moment ar fi făcut sau nu parte din indemnizația cuiva din aceeași familie ocupațională. O asemenea concluzie nu este autorizată de niciun considerent al deciziei Curții Constituționale, cu atât mai puțin de dispoziția de neconstituționalitate referitoare exclusiv la dispozițiile art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, dată fiind nu neretroactivitatea acestor decizii, ci însăși diferența de reglementare între cele două texte: unul (cel ce face obiectul sesizării de față) care, începând cu data de 9 aprilie 2015, intenționează să egalizeze salariile la nivel maxim stabilit în cadrul aceleiași instituții, celălalt (declarat neconstituțional), aplicabil începând cu luna august 2016, care exclude drepturile recunoscute prin hotărâri judecătorești de la luarea în calcul pentru stabilirea nivelului maxim al salariului de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, sancționat pentru neconformitate cu principiile înlăptuirii justiției, separației puterilor în stat și egalității în drepturi.

38. Instanța de trimitere a considerat așadar că pronunțarea Deciziei nr. 794 din 15 decembrie 2016 a Curții Constituționale, deși a suscitat o parte din problemele de drept ridicate în acest gen de cauze, nu lipsește de obiect prezenta solicitare, printr-o interpretare neechivocă dată art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, introdus prin legea sa de aprobare, Legea nr. 71/2015, în ipoteza inexistenței ordinelor de salarizare cu includerea drepturilor acordate prin hotărâri judecătorești unor membri ai familiei ocupaționale de funcții bugetare "Justiție", cât să răpească utilitatea sesizării adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție, ba, mai mult, face necesară intervenția sa pentru a elucida chestiuni care nu dispun de rezolvare explicită.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

39. În urma solicitării adresate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, instanțele naționale au înaintat hotărârile judecătorești identificate și care prezintă relevanță pentru chestiunea de drept în discuție, precum și punctele de vedere teoretice exprimate de către judecători, relevând următoarele aspecte:

40. Marea majoritate a instanțelor de judecată au apreciat, în legătură cu interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, că soluția de egalizare a indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unora dintre magistrați sau membri ai personalului auxiliar, având în vedere că hotărârile judecătorești recunosc drepturi stabilite prin lege, dar de care ordonatorul principal de credite nu a ținut cont. Aceste drepturi trebuie avute în vedere la emiterea ordinelor de salarizare, cum a reținut și Curtea Constituțională prin Decizia nr. 794 din 15 decembrie 2016, fiind drepturi care privesc întreaga familie ocupațională, și nu numai o parte din personalul acesteia.

41. Instanțele au reținut că egalizarea indemnizațiilor la nivel maxim trebuie să aibă în vedere majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unor magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă pentru acestea ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare.

42. Într-o opinie minoritară s-a considerat că soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere majorările (indexările) recunoscute prin hotărâri judecătorești unora dintre magistrați sau membri ai personalului auxiliar, doar dacă, pentru acestea, ordonatorul de credite a emis ordine de salarizare corespunzătoare.

43. La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal au fost identificate decizii de speță în sensul orientării jurisprudențiale majoritare.

44. Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 417/C/549/III-5/2018 din 26 martie 2018, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

45. Jurisprudența constituțională în materie de egalizare salarială la nivel maxim este ilustrată de Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 21 decembrie 2016, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.

46. S-a reținut că "la momentul pronunțării prezentei decizii, există magistrați și personal asimilat care beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18% stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, iar ordonatorul de credite a emis ordine de salarizare corespunzătoare în acest sens, magistrați și personal asimilat care beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18% stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, iar ordonatorul de credite nu a emis ordine de salarizare corespunzătoare în acest sens și magistrați și personal asimilat care nu beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18%, stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007" (paragraful 17).

47. De asemenea, s-a reținut că "prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016 (care se aplică întregului personal bugetar, inclusiv magistraților), s-au eliminat și diferențele provenite din faptul că o parte dintre magistrații și personalul asimilat, încadrați în aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate au obținut hotărâri judecătorești definitive și irevocabile (în temeiul Codului de procedură civilă din 1865) sau definitive (în temeiul Codului de procedură civilă), prin care le-au fost recunoscute majorări salariale, în timp ce alții nu obținuseră asemenea hotărâri judecătorești. Astfel, urmarea intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016 este aceea că, pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, indemnizația de încadrare a magistraților și a personalului asimilat este aceeași, stabilită la nivel maxim. De altfel, chiar înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016, prin art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, introdus prin legea sa de aprobare, Legea nr. 71/2015, s-a prevăzut aceeași soluție legislativă, a egalizării indemnizațiilor la nivel maxim" (paragraful 21).

48. Curtea a constatat însă că "potrivit art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice, se iau în considerare numai drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și nu se includ

drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești". Din această dispoziție a tras concluzia că "norma criticată stabilește, în mod indirect, că nu sunt recunoscute hotărâri judecătorești definitive și irevocabile. Astfel, chiar dacă o parte dintre magistrații care beneficiază de aceste hotărâri judecătorești au deja în plată majorarea indemnizației de încadrare, faptul că textul criticat prevede că, la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice, nu se includ drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești conduce la concluzia că, deși o parte dintre magistrați și din personalul asimilat au obținut majorarea indemnizației de încadrare, aceasta nu este recunoscută la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare" (paragraful 25).

49. Or, Curtea a apreciat că "hotărârile judecătorești prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare, cum sunt cele prin care s-au stabilit majorările de 2%, 5% și respectiv 11% acordate magistraților și personalului asimilat, au aplicabilitate generală și se deosebesc de ipotezele în care, tot prin hotărâre judecătorească, ar fi fost recunoscute anumite drepturi în baza unor situații de fapt particulare, fără aplicabilitate generală (cum ar fi, spre exemplu, ipoteza în care o persoană a avut recunoscut sporul de doctorat)" (paragraful 26), și, întrucât "hotărârile judecătorești invocate de autoarea excepției de neconstituționalitate se referă la majorarea indemnizațiilor de încadrare, vizând, de fapt, și întreaga familie ocupațională a «Justiției», aceste majorări salariale trebuie avute în vedere la stabilirea nivelului maxim de salarizare corespunzător fiecărei funcții, grad, treaptă, gradație, vechime în muncă și în specialitate. Însă, dispozițiile de lege criticate exclud recunoașterea drepturilor stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești, fără a le lua în calcul la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul autorității publice" (paragraful 27), ceea ce afectează art. 124 și art. 126 din Constituție, precum și principiul fundamental al separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale, consacrat de art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, "deoarece, printr-un act normativ emis de Guvern, ca legiuitor delegat potrivit art. 115 alin. (4) - (6) din Constituție, se consacră, pe cale legislativă, nerecunoașterea hotărârilor judecătorești definitive, respectiv definitive și irevocabile, emise de puterea judecătorească" (paragraful 28). De asemenea, a statuat că articolul analizat contravine și principiului egalității consacrat de art. 16 din Constituție, deoarece stabilește că "persoanele aflate în situații profesionale identice, dar care nu au obținut hotărâri judecătorești prin care să li se fi recunoscut majorări salariale, au indemnizații de încadrare diferite (mai mici) față de cei cărora li s-au recunoscut astfel de drepturi salariale, prin hotărâri judecătorești, generând diferențe în stabilirea salariului de bază/indemnizației de încadrare. Or, tratamentul juridic diferit instituit de legiuitor nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă. De altfel, dispozițiile de lege criticate lipsesc de sens și, practic, anulează voința legiuitorului și rațiunea esențială a edictării actului normativ respectiv, astfel cum sunt precizate în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016, anume acelea de a egaliza veniturile personalului bugetar cu aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, prin raportare la nivelul maxim, și de a elimina inechitățile existente" (paragraful 30). Curtea a constatat că "pentru respectarea principiului constituțional al egalității în fața legii, nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare, prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, corespunzător fiecărei funcții, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, trebuie să includă majorările (indexările) stabilite prin hotărâri judecătorești și să fie același pentru tot personalul salarizat potrivit dispozițiilor de lege aplicabile în cadrul aceleiași categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale prevăzute de Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice" (paragraful 31).

50. În consecință, ca efect al neconstituționalității art. 3¹ alin. (1)² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016), "nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare", la care se face egalizarea prevăzută de art. 3¹ alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016), trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești, pentru că personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de

bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică (paragraful 32).

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

51. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, cu referire la existența unei chestiuni de drept reale, cu dificultăți de interpretare, apte să genereze practică neunitară și care să prezinte caracter de noutate.

52. Asupra rezolvării de principiu a chestiunii de drept sesizate, pentru ipoteza în care completul desemnat în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ar ajunge la concluzia întrunirii condițiilor de admisibilitate, opinia judecătorilor-raportori a fost în sensul că soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările (indexările) recunoscute prin hotărâri judecătorești unora dintre magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă pentru acestea ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

53. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctele de vedere exprimate de părți și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

54. Pornind de la conținutul normativ al art. 519 din Codul de procedură civilă, condițiile de admisibilitate a sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, a căror întrunire trebuie să fie cumulativă, sunt următoarele:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;
- chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

55. Aceste condiții de admisibilitate sunt întrunite în legătură cu sesizarea de față, după cum urmează:

56. Concret, se observă că acțiunea ce face obiectul dosarului în care s-a dispus sesizarea este în curs de judecată, în ultimă instanță, pe rolul Curții de Apel București, legal investită să soluționeze apelul formulat împotriva hotărârii Tribunalului București cu privire la solicitarea reclamanților de acordare a unor drepturi salariale (litigiu calificat ca fiind de muncă și asigurări sociale).

57. Astfel, Curtea de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale soluționează litigiul în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 208 raportat la art. 214 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 96 pct. 2 și art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

58. În ceea ce privește condiția ca de chestiunea de drept ce face obiectul prezentei sesizări să depindă soluționarea pe fond a cauzei se observă că prima instanță, Tribunalul București, a admis în parte cererea reclamanților și a dispus obligarea părților Ministerul Justiției, Curtea de Apel București și Tribunalul București la plata diferențelor dintre

drepturile salariale calculate în funcție de perioada efectiv lucrată de fiecare reclamant(ă) cu luarea în considerare a unei valori de referință sectorială de 405 lei și drepturile salariale efectiv plătite, pentru perioada 9 aprilie 2015 - 30 noiembrie 2015, precum și la plata diferențelor dintre drepturile salariale calculate cu luarea în considerare a unei valori de referință sectorială de 445,5 lei și drepturile salariale efectiv plătite, pentru perioada 31 decembrie 2015 - 31 decembrie 2016, diferențe ce vor fi actualizate cu indicii de inflație de la data scadenței fiecărui venit lunar până la data de 19 februarie 2017 și cu dobânda legală de la data de 20 februarie 2017 și până la data plății efective.

59. În apelul declarat de pârâți s-a antamat problema interpretării dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014. Chestiunea privind efectele pe care le are Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016 este, de asemenea, reiterată în apelul declarat de pârâți, dezlegarea acestor aspecte având repercusiuni asupra soluției pe fondul pricinii.

60. Problema de drept ce face obiectul sesizării este nouă, deoarece jurisprudența creată până în prezent la nivelul instanțelor nu este atât de consistentă încât să se poată conchide că ar exista o jurisprudență constantă și continuă în materia de referință.

61. De asemenea, dispozițiile legale în discuție ridică probleme de interpretare, de o relativă dificultate, ce implică riscul unor dezlegări diferite ulterioare în practica judiciară, chestiunea de drept fiind de actualitate. Funcția mecanismului procesual al întrebării prealabile se poate realiza încă în acest stadiu, prin preîntâmpinarea apariției și extinderii practicii neunitare.

62. Este îndeplinită și ultima condiție impusă de art. 519 din Codul de procedură civilă, întrucât asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

63. Prin urmare, prezenta sesizare este admisibilă, urmând a se da o dezlegare chestiunii de drept invocate de instanța de trimitere.

64. Textul de lege ce suscită lămuriri este art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, cu următorul conținut: "Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), personalul din aparatul de lucru al Parlamentului și din celelalte instituții și autorități publice, salarizat la același nivel, precum și personalul din cadrul Consiliului Concurenței și al Curții de Conturi, inclusiv personalul prevăzut la art. 5 din aceste instituții, care beneficiază de un quantum al salariilor de bază și al sporurilor mai mici decât cele stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație, va fi salarizat la nivelul maxim dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții."

65. Trebuie precizat că alin. (5¹) al articolului citat a fost introdus prin art. I pct. 1 din Legea nr. 71/2015 începând cu 9 aprilie 2015 și a fost abrogat prin art. 44 alin. (1) pct. 11 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, începând cu 1 iulie 2017.

66. Acest text de lege a fost interpretat de instanța supremă prin Decizia nr. 23 din 26 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 9 noiembrie 2016, și Decizia nr. 54 din 3 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 747 din 18 septembrie 2017, ambele date în dezlegarea unor chestiuni de drept.

67. Astfel, prin Decizia nr. 23 din 29 septembrie 2016 Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că: "În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, sintagma "salarizat la același nivel" are în vedere personalul din cadrul aparatului de lucru al Parlamentului, personalul din cadrul Consiliului Concurenței, al Curții de Conturi, precum și din cadrul celorlalte autorități și

instituții publice enumerate de art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare; nivelul de salarizare ce va fi avut în vedere în interpretarea și aplicarea aceleiași norme este cel determinat prin aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul aceleiași autorități sau instituții publice."

68. Totodată, prin Decizia nr. 54 din 3 iulie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că: "În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, sintagma «salarizat la același nivel» are în vedere și personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. b) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare."

69. În chestiunea ce interesează prezenta sesizare trebuie reamintită Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 21 decembrie 2016, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.

70. Prin această decizie Curtea Constituțională a stabilit că, "la momentul pronunțării prezentei decizii, există magistrați și personal asimilat care beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18% stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, iar ordonatorul de credite a emis ordine de salarizare corespunzătoare în acest sens, magistrați și personal asimilat care beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18% stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007, iar ordonatorul de credite nu a emis ordine de salarizare corespunzătoare în acest sens și magistrați și personal asimilat care nu beneficiază de hotărâri judecătorești prin care li s-a stabilit dreptul de a avea inclus în indemnizație cei 18%, stabiliți prin Ordonanța Guvernului nr. 10/2007".

71. Totodată, examinând excepția de neconstituționalitate cu care a fost investită, Curtea Constituțională a considerat că "prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016 (care se aplică întregului personal bugetar, inclusiv magistraților), s-au eliminat și diferențele provenite din faptul că o parte dintre magistrații și personalul asimilat, încadrați în aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate au obținut hotărâri judecătorești definitive și irevocabile (în temeiul Codului de procedură civilă din 1865) sau definitive (în temeiul Codului de procedură civilă), prin care le-au fost recunoscute majorări salariale, în timp ce alții nu obținuseră asemenea hotărâri judecătorești. Astfel, urmarea intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016 este aceea că, pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, indemnizația de încadrare a magistraților și a personalului asimilat este aceeași, stabilită la nivel maxim. De altfel, chiar înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016, prin art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, introdus prin legea sa de aprobare, Legea nr. 71/2015, s-a prevăzut aceeași soluție legislativă, a egalizării indemnizațiilor la nivel maxim."

72. În contextul vizat de sesizare, Curtea Constituțională a mai reținut în decizia de mai sus că: "Întrucât hotărârile judecătorești invocate de autoarea excepției de neconstituționalitate se referă la majorarea indemnizațiilor de încadrare, vizând, de fapt, și întreaga familie ocupațională a «Justiției», aceste majorări salariale trebuie avute în vedere la stabilirea nivelului maxim de salarizare corespunzător fiecărei funcții, grad, treaptă, gradație, vechime în muncă și în specialitate. Însă, dispozițiile de lege criticate exclud recunoașterea drepturilor stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești, fără a le lua în calcul la stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de

încadrare din cadrul autorității publice. Or, aplicând considerentele de principiu rezultate din jurisprudența constituțională precitată, Curtea constată că excluderea majorărilor salariale stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești, de la calculul nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul autorității publice, afectează art. 124 și art. 126 din Constituție."

73. Totodată, s-a apreciat că "dispozițiile art. 3¹ alin. (1²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, contravin principiului egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, deoarece stabilesc că persoanele aflate în situații profesionale identice, dar care nu au obținut hotărâri judecătorești prin care să li se fi recunoscut majorări salariale, au indemnizații de încadrare diferite (mai mici) față de cei cărora li s-au recunoscut astfel de drepturi salariale, prin hotărâri judecătorești, generând diferențe în stabilirea salariului de bază/indemnizației de încadrare. Or, tratamentul juridic diferit instituit de legiuitor nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă. De altfel, dispozițiile de lege criticate lipsesc de sens și, practic, anulează voința legiuitorului și rațiunea esențială a edictării actului normativ respectiv, astfel cum sunt precizate în Preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016, anume acelea de a egaliza veniturile personalului bugetar cu aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, prin raportate la nivelul maxim, și de a elimina inechitățile existente."

74. Așadar, revenind la sesizarea dedusă analizei în prezenta cauză, Înalta Curte de Casație și Justiție, în primul rând, reamintește, cu titlu de principiu, faptul că forța obligatorie a deciziilor Curții Constituționale prevăzută de art. 147 alin. (4) din Constituția României se atașează dispozitivului și considerentelor pe care se întemeiază raționamentul din punct de vedere juridic. În acest sens este relevant faptul că, potrivit Deciziei Plenului Curții Constituționale nr. 1/1995 privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină soluția adoptată, în verificarea conformității textelor legale analizate cu prevederile Constituției României. Astfel, Curtea Constituțională reține că atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept.

75. Chiar dacă în decizia prezentată mai sus Curtea Constituțională a interpretat un alt text de lege decât cel supus prezentei dezbateri, totuși, se observă că soluția legislativă a egalizării indemnizațiilor la nivel maxim a fost adoptată de legiuitor, începând cu data de 9 aprilie 2015, prin introducerea art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, astfel că toate considerentele expuse de instanța constituțională se verifică și în privința acestui text de lege.

76. Prin urmare, a accepta o interpretare contrară ar însemna să fie golit de conținut raționamentul avut în vedere în decizia mai sus citată și să fie negat rolul Curții Constituționale de așezare a interpretărilor legale în acord cu Legea fundamentală.

77. Din acest motiv, opinia exprimată de instanța de trimitere în sensul că numai existența unor hotărâri judecătorești de acordare a unor majorări salariale unora dintre magistrați sau membri ai personalului auxiliar nu este suficientă pentru a atrage aplicabilitatea art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, în modalitatea stabilirii pentru întreg personalul din justiție a unei valori de referință sectorială majorate, nu poate fi împărtășită.

78. Astfel, a aprecia că nivelul maxim al salarizării nu poate include drepturile obținute prin hotărâri judecătorești definitive decât dacă au fost emise ordine de salarizare ar însemna să fie lăsată la latitudinea ordonatorilor de credite consecința aplicării sau neaplicării prevederilor legale. Cu alte cuvinte, ar însemna ca neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive să producă consecințe juridice în sensul privării unor titulari de drepturile lor specifice.

79. Chiar dacă în cauză hotărârile judecătorești pronunțate pentru obținerea unor drepturi

salariale au efecte doar între părțile ce au luat parte la judecată, totuși se observă că hotărârile judecătorești prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare, cum sunt cele prin care s-au stabilit majorările de 2%, 5% și, respectiv, 11% acordate magistraților și personalului asimilat, în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 10/2007, nu vizează situații de fapt particulare, ci aplicarea unor prevederi legale cuprinse în acte normative, care au aplicabilitate generală.

80. Prin urmare, aceste majorări salariale trebuie avute în vedere la stabilirea nivelului maxim de salarizare corespunzător fiecărei funcții, grad/treaptă, gradație, vechime în muncă și în specialitate, aceasta fiind logica egalizării drepturilor salariale avute în vedere de legiuitor la edictarea textului legal a cărui interpretare se solicită.

81. Dacă s-ar da o altă interpretare, aceasta ar fi contrară scopului și substanței normei, s-ar menține inechitățile salariale în cadrul aceleiași categorii de personal și, în consecință, ar persista discriminarea pe care legiuitorul a intenționat să o elimine prin edictarea acestei reglementări.

82. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 5.630/3/2017, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unor magistrați sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 4 iunie 2018.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,

Mihaela Lorena Mitroi